

Saarijärvi

Saarijärvi

- 4. kaupunginosa Mannila
- 5. kaupunginosa Pyyhkälä

Saarijärven keskustaajaman liikennealueita koskeva asemakaavan muutos ja osittainen kumoaminen

2.1.2024

SAARIJÄRVEN KAUPUNKI
KAAVOITUS JA MAANKÄYTTÖPALVELUT

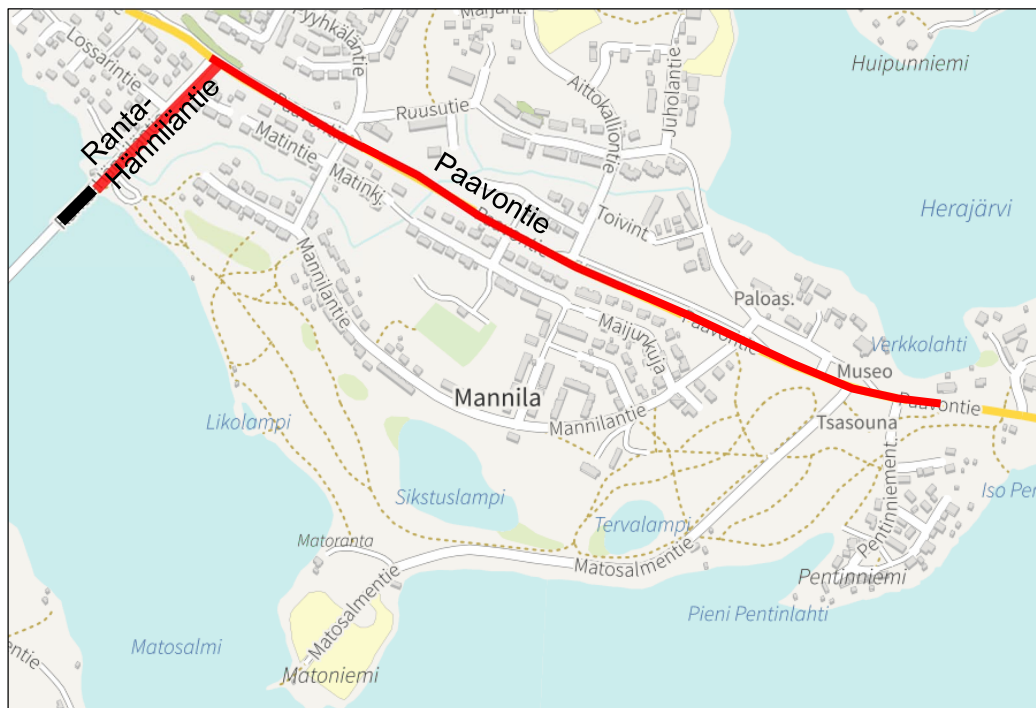
1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

KAUPUNKI:	Saarijärven kaupunki
KAUPUNGINOSAT:	4. kaupunginosa Mannila, 5. kaupunginosa Pyyhkälä, Asemakaavan muutos koskee osaa Paavontien ja Ranta-Hänniläntien liikennealueista sekä liikennealuei- siin liittyviä kortteli- ja muita alueita. Asemakaavan kumoaminen koskee Ranta-Hänniläntien liikennealuetta (LYT) siltapenkereen osalta.
KAAVAN NIMI:	Saarijärven keskustaajaman liikennealueet, asemakaa- van muutos ja osittainen kumoaminen.
KAAVAN TUNNUS:	
LAATIJA:	Saarijärven kaupunki / Maankäyttö ja kaavoitus Sivulantie 11, 43100 Saarijärvi <u>Yhteyshenkilöt:</u> Kaavoitusjohtaja Ulla-Maija Humppi, p. 044 4598 405 ulla-maija.humppi@saarijarvi.fi Kaavoitusinsinööri Mirja Tarvainen, p. 044 4598 435 mirja.tarvainen@saarijarvi.fi Kaavasuunnittelija Matti Piispanen, p. 044 4598 225 matti.piispanen@saarijarvi.fi

Vireilletulo kuulutettu:	2.10.2019
Kaupunginhallituksen hyväksymispäivämäärä:	15.1.2024 § 6
Kaupunginvaltuuston hyväksymispäivämäärä:	29.1.2024 § 14
Voimaantulo:	14.3.2024

Asemakaavan muutosalueisiin sisältyvät liikennealueet sijaitsevat Saarijärven keskustassa Mannilan ja Pyyhkälän kaupunginosissa.

Kuva 1. Paavontien ja Ranta-Hänniläntien kaduksi muutettavat yleisen tien alueet Saarijärven keskustassa. Asemakaavaa kumotaan vähäisesti Ranta-Hänniläntien siltapenkereen osalta (tumma viiva).

Asemakaavan muutos ja osittainen kumoaminen koskee seuraavia yleisen tien alueita tai osia:

PAAVONTIE (osa)	4. kaupunginosa Mannila ja 5. Pyyhkälä
RANTA-HÄNNILÄNTIE (osa)	4. kaupunginosa Mannila

Saarijärven keskustaajaman liikennealueet, asemakaavan muutos ja osittainen kumoaminen, on teknisluonteinen asemakaavan muutos, jonka päätavoitteena on muuttaa voimassa olevassa asemakaavassa liikennealueiksi varattuja liikenneväyliä katualueiksi niiltä osin, jotka palvelevat pääasiassa paikallista liikennettä. Samalla asemakaavaa kumotaan vähäisiltä osin Ranta-Hänniläntien siltapenkereen osalta siten, että siltarakenteen kokonaisuudessaan jäävät asemakaavoitetun alueen ulkopuolelle.

Ehdotusvaiheessa nähtävillä olleessa versiossa oli mukana myös osa Kukonhiekantien katualuetta ja Rahkolantien liikennealuetta sekä asemakaavan laajennusalue välillä Rahkolantien risteys – Kangasaho. Kukonhiekantien/Rahkolantien kaavamuutos- laajennusalueen hyväksyminen on tarkoitus käsitellä sen jälkeen, kun ELY-keskuksen kanssa on neuvoteltu tarkemmin hankkeiden toteutuksesta.

Yleisen tien tiealueen muuttaminen kaduksi perustuu Maankäyttö- ja rakennuslakiin, jossa on määritelty vaatimukset, joiden perusteella voidaan osoittaa asemakaavassa maantien liikennealue (MRL 83 §). Mikäli nämä vaatimukset eivät täyty, tulee tie osoittaa asemakaavassa kaduksi.

Sisällys

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT.....	3
1.1	Tunnistetiedot	3
1.2	Kaava-alueen sijainti	4
1.3	Kaavan nimi ja tarkoitus	4
1.4	Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista	6
2	TIIVISTELMÄ.....	6
2.1	Kaavaprosessin vaiheet	6
2.2	Asemakaava	6
2.3	Asemakaavan toteuttaminen	7
3	LÄHTÖKOHDAT	7
3.1	Selvitys suunnittelun alueen oloista	7
3.1.1	Alueen yleiskuvaus	7
3.1.2	Luonnonympäristö	7
3.1.3	Rakennettu ympäristö	7
3.1.4	Maanomistus	9
3.2	Suunnittelutilanne	9
3.2.1	Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset	9
4	KAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	12
4.1	Suunnittelun tarve	12
4.2	Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	12
4.3	Osallistuminen ja yhteistyö	13
4.3.1	Osalliset	13
4.3.2	Vireilletulo	13
4.3.3	Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	13
4.3.4	Viranomaisyhteistyö	14
4.4	Asemakaavan tavoitteet	15
4.4.1	Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	15
4.4.2	Prosessin aikana syntyneet, tarkentuneet tavoitteet	15
4.5	Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset	16
4.5.1	Alustavien vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta	16
4.5.2	Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet	16
4.5.3	Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset	17
5	ASEMAKAAVAN KUVAUS	18
5.1	Kaavaratkaisu	18
5.2	Mitoitustiedot	18
5.2.1	Mitoitus	18
5.2.2	Palvelut	18
5.3	Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	18
5.4	Aluevaraukset	19
5.5	Kaavan vaikutukset	19
5.5.1	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	20
5.5.2	Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	20
5.6	Ympäristön häiriötekijät	21
5.7	Kaavamerkinnät ja -määräykset	21
5.8	Nimistö	21
6	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	21
6.1	Toteuttaminen ja ajoitus	21
6.2	Toteutuksen seuranta	21

Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

- Liite1. Asemakaavan seurantalomake
- Liite 2. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Liite 3. Vastineraportti luonnospalautteisiin
- Liite 4. Vastineraportti ehdotuspalautteisiin

1.4 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

- Saarijärven keskustan yleiskaavatyötä varten laaditut selvitykset
- aluetta koskevat Keski-Suomen ELY-keskuksen tiesuunnitelmat
- Saarijärven keskustan hulevesien hallintasuunnitelma
- liikenneturvallisuuustyöryhmän esitykset liikenneturvallisuuden parantamiseksi

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

5.2.2018	Päätös kaavan laadinnasta on hyväksytty vuosien 2018–2019 kaavoituskatsauksen yhteydessä (§ 34).
2.10.2019	Kuulutus asemakaavamuutoksen vireilletulosta.
3.10-16.10.2019	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä.
8.6 – 11.8.2023	Kaavaluonnos nähtävillä. Valmisteluvaiheen kuuleminen.
19.10. – 20.11.2023	Kaavaehdotus nähtävillä.
15.1.2024	Kaavamuutoksen hyväksyminen kaupunginhallituksessa.
29.1.2024	Kaavamuutoksen hyväksyminen kaupunginvaltuustossa.
14.3.2024	Asemakaavamuutoksen voimaantulo.

2.2 Asemakaava

Asemakaavamuutoksen päätavoite on muuttaa yleisiä liikennealueita katualueiksi. Suunnittelussa otetaan huomioon muutoksesta aiheutuvat vaikutukset tiealueen viereisten korttelialueiden ja tonttien kohdalla siten, että ne muodostavat katkeamattoman kokonaisuuden kytkeytyessään kaavassa katualueeseen.

Asemakaavamuutoksella Saarijärven keskustan läheisyydessä Ranta-Hänniläntien (n. 300 metriä) ja osa Paavontiestä (n.1400 metriä) muuttuu liikennealueista kaduksi. Aluevaraukset ovat voimassa olevassa kaavassa merkinnöillä LYS, LYT ja LT. Lisäksi asemakaavaa kumotaan Ranta-Hänniläntien siltarakenteisiin kuuluvan penkereen osalta, joka on voimassa olevassa asemakaavassa merkinnällä LYT.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

ELY-keskus kunnostaa väylät tarvittavilta osin ennen alueiden siirtymistä Saarijärven kaupungin haltuun. Kaupunki ja ELY-keskus ovat neuvotelleet sopimuksen perusparannusten tasosta ja mahdollisesti tehtävistä muutostöistä ja niiden kustannusjaosta.

Mikäli katuverkolla joudutaan tekemään perusparannusta, on samanaikaisesti järkevää toteuttaa esimerkiksi johtoverkoston uusimista niiltä osin, jossa verkostot ovat käyttökänsä loppupuolella. Näiltä osin verkoston uusimisesta vastaa verkon haltija.

Kun asemakaavamuutos kaduksi muuttamisesta on saanut lainvoiman, kaupunki voi tehdä kadunpitopäätöksen (MRL 86a §). Kadunpitopäätöksen myötä omistusoikeus siirtyy valtiolta Saarijärven kaupungille. Kadunpitopäätöksen jälkeen kaupunki vastaa väylien ylläpidosta.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavamuutosalue on pääosin yleistä liikennealuetta, jota hallinnoi ELY-keskus. Alueet sijoittuvat taajamarakenteen sisälle rakennettuun ympäristöön.

3.1.2 Luonnonympäristö

Maisemarakenne, maisemakuva

Saarijärven keskustan maiseman perusrakenteen muodostavat vesistöjen lisäksi luode-kaakko suuntainen pitkittäisharju. Mannilan suuntaan maasto on tasaista. Kukonhiekassa kaavamuutosalueet sijoittuvat osittain harjumaisemaan, jossa näkymät avautuvat Pieni-Lumperoiselle.

Luontotyytit ja luonnonolot

Kaavamuutosalue on kokonaan rakennettua ympäristöä eikä siellä ole alueita, jossa alueen alkuperäinen luontotyyppi olisi tunnistettavissa. Suunnittelualueelle kuuluu jonkin verran kasvillisuutta, joka muodostuu pääsääntöisesti tiealueen istutuksista.

Vesistöt ja vesitalous

Osa Paavontiestä kaavamuutosalueella sijaitsee Mannilan pohjavesialueella. Kaavamuutosalueella liikennealueiden hulevedet johdetaan joko hulevesiputkiverkostoa tai avo-ojia pitkin läheisiin vesistöihin.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Asuminen

Paavontien ja Ranta-Hänniläntien kaavamuutosalue sijaitsee Saarijärven keskustaajamassa, jonka varrella on 1960-luvulta lähtien syntyneitä taajamatyypistä asutusta. Lähteltä löytyvät keskustaajaman palvelut sekä virkistys- ja urheilualueet.

Liikenne

Kaavamuutosalueen yleiset tiet ovat valmiiksi rakennettuja ja päällystettyjä. Tiet palvelet pääsääntöisesti Saarijärven keskustaajamassa tapahtuvaa sisäistä liikennettä. Nopeusrajoitus kaavamuutosalueiden tieosuuksilla on 50 km/h.

Kaavamuutosalueella Paavontien varressa kevyenliikenteenväylä on rakennettu ajoratojen molemmiin puolin reunakivellä korotettuna. Reilun 300 metrin matkalla Herajärventien liittymästä Aittokalliontien risteykseen kevytväylä on rakennettu erillisenä väylänä.

Maanteiden keskimääräinen vuorokausiliikenne on esitetty alla olevassa taulukossa. (Lähde: www.paikkatietoikkuna.fi, Väylävirasto)

Maantie (tienumero)	liikennemäärä ajo- neuvoa / vrk	mittausvuosi
Paavontie (16839)	3337	2021
Ranta-Hänniläntie (16837)	238	2021

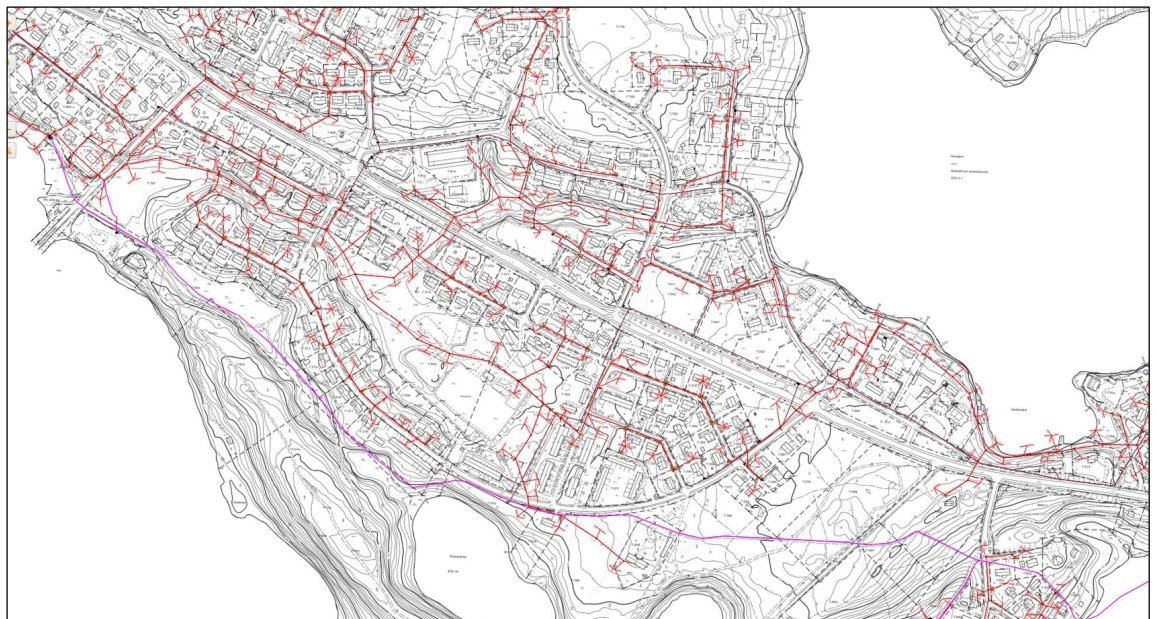
Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Kaavamuutosalueeseen ei sisälly arvokkaita kulttuuriympäristöjä tai muinaismuistoja.

Kaavan luonnos- ja ehdotusvaiheessa mukana olleessa Kukonhiekkan/Rahkolan osa-alueesta osa kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen. Kangasahon tilalla Kukonhiekassa on asuinrakennus, joka on merkitty kyläyleiskaavaan merkinnällä sr-1 (paikallisesti arvokas rakennuskulttuurikohde tai ympäristö).

Tekninen huolto

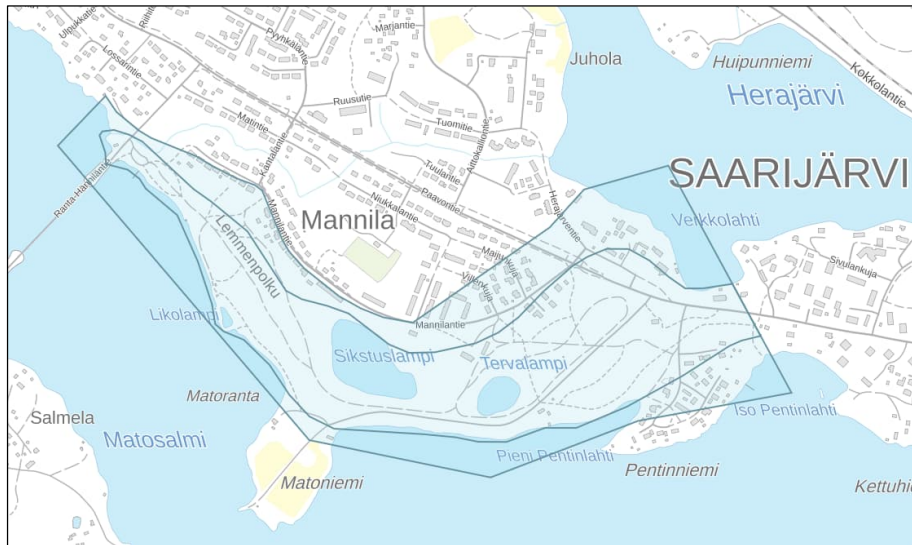
Suunnittelualueen kunnallistekniset verkostot on rakennettu palvelemaan nykyisiä kiinteistöjä. Alueella on vesi-, hulevesi-, jätevesi- ja kaukolämpöverkostoja. Paavontiellä hulevedet johdetaan hulevesiputkiverkoston kautta useista eri purkupaikoista avo-ojiin tai vesistöihin. Ranta-Hänniläntiellä hulevedet johdetaan avo-ojien kautta läheisiin vesistöihin. ELY-keskus on suorittanut hulevesiverkoston tarkistusmittaukset ja kuntokartoitukset Paavontiellä vuonna 2022.

Kuva 2. Viemäri-, vesijohto-, kaukolämpö- ja valokuituverkostojen sijainti suunnittelualueella (pun.=viemäri, sin.=vesij., rusk.=kaukol.).

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Osa Ranta-Hänniläntiestä ja Paavontiestä sijaitsevat Mannilan pohjavesialueella. Kukonhiekantie ja Rahkolantie sijaitsevat Voudinniemen pohjavesialueella.

Kuva 3: Mannilan pohjavesialue Paavontien ja Ranta-Hänniläntien alueella.

3.1.4 Maanomistus

Suunnittelun kohteena olevat liikennealueet ovat ELY-keskuksen omistuksessa. Liikennealueisiin liittyvät kadut ja viheralueet ovat kaupungin omistuksessa ja kaavamuutoksessa mukana olevien korttelialueiden kiinteistöt pääosin yksityisessä omistuksessa.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää.

Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,
- auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys,
- toimia kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävissä alueidenkäytön kysymyksissä sekä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.

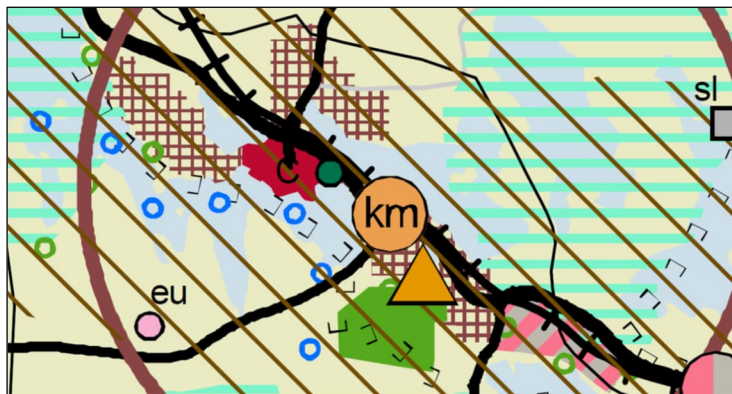
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018. Uudistetut tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen, jotka ovat:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat ja
- uusiutumiskykyinen energiahuolto.

Maakuntakaava

Alueella on voimassa Keski-Suomen maakuntakaava, jonka maakuntavaltuusto on hyväksynyt 1.12.2017 ja joka on tullut lainvoimaiseksi 28.1.2020.

Kuva 4. Ote maakuntakaavasta Saarijärven keskustan kohdalta.

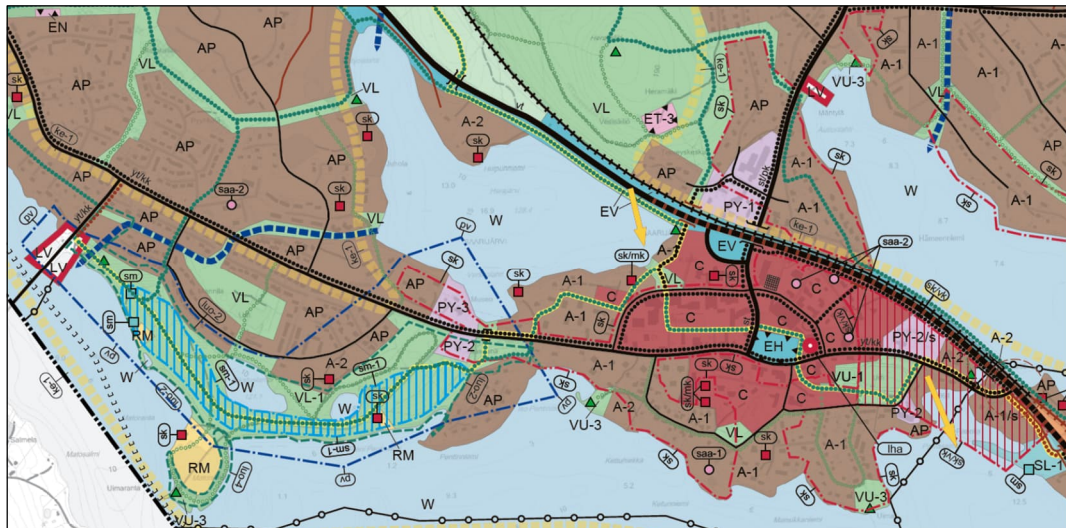
Asemakaavan muutosalueet Saarijärven taajamassa sijoittuvat voimassa olevassa tarkistetussa maakuntakaavassa seudullisesti merkittävälle tiivistettävälle taajama-alueelle (ruskea viivaruudutus). Saarijärven keskustaajama on merkitty maakuntakeskus – symbolilla (ruskea iso ympyrä) sekä kulttuuriympäristön vetovoima-alue (ruskea vinoviivitus).

Maakuntakaava 2040 on hyväksytty maakuntavaltuustossa joulukuussa 2023. Hyväksytyssä maakuntakaavassa kaavamuutoshankkeen alueelle ei ole tulossa muutoksia tai uusia aluevarauksia.

Yleiskaava

Asemakaavojen muutosalueella on voimassa v. 2015 hyväksytty Saarijärven keskustan yleiskaava.

Paavontie ja Ranta-Hänniläntie ovat keskustan yleiskaavassa merkitty yhdystie/pääkookajakatu -merkinnällä (yt/kk).

Kuva 5. Ote Saarijärven keskustan yleiskaavasta ydinkeskustan ja Mannilan alueilta.

Asemakaava

Saarijärven keskustan alueella kaavamuutoskohteissa on voimassa asemakaava, jossa muutettavat liikennealueet on merkitty kaavamerkinnällä LT, LYT tai LYS (yleisen tien alue).

Kuva 6. Ote Saarijärven keskustan asemakaavayhdistelmästä (Mannila).

Pohjakartta

Kaavatyössä käytetään Saarijärven keskustan asemakaavan pohjakarttaa. Tarvittaessa pohjakarttaan tehdään täydennysmittauksia. Pohjakartan hyväksyy Saarijärven kaupungin maankäyttöpäällikkö.

Rakennusjärjestys

Saarijärven kaupungin voimassa oleva rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 21.10.2019 ja se on tullut voimaan 1.1.2020.

Rakennuskiellot ja suojelupäätökset

Kaavamuutosalueella ei ole voimassa olevia rakennuskielloja eikä suojelupäätöksiä.

4 KAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Suunnittelun tarve

Vuonna 2017 Saarijärven kaupunki on neuvotellut ELY-keskuksen kanssa keskustan sisäisten liikennealueiden, joita valtio ylläpitää, muuttamisesta katualueiksi. Maankäyttö- ja rakennuslain 83 §:n säädös velvoittaa kuntia muuttamaan katualueiksi niitä maanteiden liikennealueita, jotka palvelevat pääsääntöisesti taajamatoimintojen tuottamaa sisäistä ja lyhytmatkaista liikennettä (asuminen, palvelut, työ).

Maankäyttö- ja rakennuslaki

83 § Yleinen alue, katualue ja liikennealue

Yleisellä alueella tarkoitetaan tässä laissa asemakaavassa katualueeksi, toriksi, liikennealueeksi, virkistysalueeksi tai näihin verrattavaksi alueeksi osoitettua kunnan, valtion tai muun julkisyhteisön toteutettavaksi tarkoitettua aluetta.

Katualue käsittää asemakaavassa osoitetun katualueen maanalaisine ja maanpäällisine sekä yläpuolisine johtoineen, laitteineen ja rakenteineen, jollei asemakaavassa ole toisin osoitettu.

Liikennealueita ovat asemakaavassa maanteitä, rautateitä, vesiteitä, satamia ja lentokenttiä varten osoitetut alueet.

*Maanteiden liikennealueita voidaan osoittaa valta-, kanta- ja seututeitä varten sekä niitä yhdistäviä ja niiden jatkeena olevia teitä varten, **jotka palvelevat pääasiallisesti muuta kuin paikallista liikennettä**. Maantiehen kuuluvalla kevyen liikenteen väylällä voidaan osoittaa muusta liikennealueesta erillinen liikennealue, jos se on paikallisista olosuhteista johtuen perusteltua.*

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Asemakaavamuutos on käynnistetty vuosien 2018–2019 kaavoituskatsauksen hyväksymisen yhteydessä 5.2.2018 § 34.

Asemakaavamuutoksen tarpeesta on neuvoteltu Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa ensimmäisen kerran vuonna 2017. Neuvottelujen perusteella todettiin, että Saarijärven keskustan asemakaava-alueella kaduksi muutetaan Lukiontie, kiertoliittymä ja osa Kannonkoskentietä, Paavontie, Ranta-Hänniläntien pohjoisosa, Koiralammentie sekä Kukonhiekantien - Rahkolantien lyhyt osuus. Koiralammintietä ei muuteta kaduksi ennen kuin asemakaavaa päivitetään laajemmin Koiralammen alueella. Samoin Pylkönmäen taajaman lyhyet liikennealueosuudet tarkastellaan myöhemmin.

Lukiontie on muutettu katualueeksi koulukeskuksen asemakaavamuutoshankkeen yhteydessä v. 2018 ja muut keskustan kaupunginosan liikennealueet (osa Paavontietä ja Kannonkoskentietä) ovat tarkastelussa Keskustan kaupunginosan asemakaavan tarkistushankkeessa, joka on tulossa ehdotuksena nähtäville vuoden 2024 aikana.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaavamuutos vaikuttaa:

Maanomistajat ja asukkaat

- Kaava-alueen ja tähän rajoittuvien alueiden maanomistajat ja asukkaat
- Kaavan vaikutusalueen asukkaat
- Kaavamuutosalueen liikenneväylien käyttäjät
- Vaikutusalueen yritysten, laitosten työntekijät ja käyttäjät sekä yritykset ja elinkeinonharjoittajat

Kunnan hallintokunnat

- Tekninen lautakunta
- kunnallistekniikkapalvelut, ympäristönsuojelu
- Saarijärven kaupungin liikenneturvallisuustyöryhmä

Viranomaiset

- Keski-Suomen ELY-keskus
- Keski-Suomen liitto
- Keski-Suomen museo
- Paloviranomaisena Keski-Suomen hyvinvointialueen pelastustoimi
- Terveysviranomaisena Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimen ympäristöterveys-tarkastaja
- Väylävirasto

Muut osalliset

- Saarijärven Vesihuolto Oy
- Saarijärven Kaukolämpö Oy
- Elenia Verkko Oy
- tietoliikenneverkkoja hallinnoivat yhtiöt
- Saarijärven osakaskunta

4.3.2 Vireilletulo

Asemakaavan tarkistuksen vireilletulosta on kuulutettu 2.10.2019 ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin nähtäville 3.10.-17.10.2019.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Kaavan vireilletulo

- Asemakaavamuutoksen vireilletulosta kuulutettiin 2.10.2019
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä 14 päivän ajan 3.-16.10.2019
- Osalliset ja muut kuntalaiset saivat jättää osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta mielipiteensä kaupunginhallitukselle OAS:n nähtävillä oloajan aikana
- Kaavoittaja oli osallisten ja kaavahankkeesta kiinnostuneiden tavattavissa sopimuksen mukaan

Kaavan valmisteluvaihe

- Kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta kuulutettiin 8.6.2023
- Kaavaluonnos oli yleisesti nähtävillä 8.6. – 11.8.2023
- **Osallisilla ja kuntalaisilla oli mahdollisuus jättää kaavaluonnoksesta kirjallinen mielipide kaavaluonnoksen nähtävillä oloajan kuluessa**

Kaavaehdotus

- Kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta kuulutettiin 19.10.2023
- Kaavaehdotus oli yleisesti nähtävillä 19.10. – 20.11.2023
- Vieraspaiikkakuntalaisia kaava-alueen maanomistajia tiedotettiin kaavan nähtäville asettamisesta kirjeitse
- **Osallisilla ja kuntalaisilla oli kaava-aineiston nähtävilläoloaikana mahdollisuus jättää kirjallinen muistutus kaupunginhallitukselle**

Kaavan hyväksyminen

- ehdotusvaiheen nähtävilläolon jälkeen Kukonhiekantie/Rahkolantien osa-alue jätettiin myöhempään hyväksymiskäsittelyyn
- Kaupunginhallitus esitti kokouksessaan 15.1.2024 kaavamuutoksen hyväksymistä kaupunginvaltuustolle
- Kaupunginvaltuusto hyväksyi asemakaavamuutoksen 29.1.2024 ja hyväksymisestä kuulut
- Muutosta hyväksymispäätökseen voidaan hakea valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen

Kaavan voimaantulo

- Valitusajan umpeuduttua tarkistettiin, onko kaavan hyväksymispäätöksestä valitettu ja voidaanko voimaantulo kuuluttaa
- Kaavan voimaantulo kuulutettiin 14.3.2024, valtuuston hyväksymispäätöksestä ei oltu valitettu hallinto-oikeuteen

4.3.4 Viranomaisyhteistyö

- Asemakaavahankkeesta ei nähty tarpeellisena pitää vireilletulovaiheen MRL 66 §:n ja MRA 26 §:n mukaista viranomaisneuvottelua. Hanketta koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetettiin tiedoksi Keski-Suomen ELY-keskukseen.
- Keski-Suomen ELY-keskukselta, Keski-Suomen liitolta, Väylävirastolta, Keski-Suomen museolta sekä palo- ja terveystieteiden viranomaisilta pyydettiin kommentit kaavaluonnoksesta ja lausunnot kaavaehdotuksesta.
- Kaavoitukseen liittyvä viranomaisneuvottelu järjestetään tarvittaessa, kun kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä ja sitä koskevat mielipiteet ja lausunnot on saatu. Keski-Suomen ELY-keskus ei nähnyt tarpeelliseksi käydä ehdotusvaiheen jälkeistä viranomaisneuvottelua.
- Kaavan hyväksyy Saarijärven kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen esityksestä ja hyväksymisaineisto tarvittavine liitteineen lähetetään tiedoksi Keski-Suomen ELY-keskukseen.
- Voimaantullut kaava-aineisto toimitetaan tiedoksi Maanmittauslaitokseen ja kunnan rakennustarkastajalle sekä tarvittaessa muille tahoille. Keski-Suomen ELY-keskukselle ja Keski-Suomen liitolle ilmoitetaan kaavan voimaantulosta.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Saarijärven kaupungin tavoitteena on muuttaa ne asemakaava-alueen liikennealueet kaduiksi, jotka eivät täytä MRL 83 §:n mukaisia maanteiden ehtoja. Samalla tarkastetaan muutoksesta aiheutuvat vaikutukset muutamien tiealueen viereisten korttelialueiden ja tonttien kohdalla siten, että ne muodostavat katkeamattoman kokonaisuuden kytkeytyessään kaavassa varattuun katualueeseen. Voimassa olevan asemakaavan liikennealueiden rajaukset eivät kaikilta osin vastaa maantietoimituksessa määriteltyjä rajoja.

Suunnittelutilanteesta johdetut tavoitteet

Asemakaavojen muutosalueella on voimassa Saarijärven keskustaajamassa v. 2015 hyväksytty Saarijärven keskustan yleiskaava.

Paavontie ja Ranta-Hänniläntie ovat keskustan yleiskaavassa merkitty yhdystie/pääkookoojakatu -merkinnällä (yt/kk).

Yleiskaavaan ei sisälly uusia yhdystie/kookoojakatuvarauksia.

Arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt on huomioitu yleiskaavassa sk/vk ja sk aluerajausmerkinnöin. Asemakaavamuutoksessa tulee huomioida yleiskaavan aluevaraukset sekä arvokkaat kulttuuriympäristöt.

Alueen oloista ja ominaisuuksista johdetut tavoitteet

Väylien turvallisuuden ja kunnon parantaminen on yksi keskeinen tavoite. Kukonhiekantien ja radan välimaastoon on rakentunut tanssilavan käyttöön pysäköintialueita, jotka on huomioitava aluevarauksissa.

4.4.2 Prosessin aikana syntyneet, tarkentuneet tavoitteet

Osallisten tavoitteet

Saarijärven kaupungin tavoitteena on, että kaupungin ylläpidettäväksi luovutettavilla liikenneväylillä on kaavamuutoshankkeen aikana neuvoteltu ja sovittu ELY-keskuksen kanssa tarvittavista kunnostu- ja parannustoimista sekä kustannusjaosta. Ennen kaupungin tekemää kadunpitopäätöstä kunnossapidon ja liikenneturvallisuuden kannalta välttämättömät parannustoimet tulee olla myös tehtynä.

Kaavan laadulliset tavoitteet

Kaavamuutoksella varataan tarkoituksenmukaiset katualueet, niin että liikkuminen voidaan järjestää turvallisesti ja kadun ylläpito taloudellisesti. Ajoneuvoliikenteeseen käytetyiltä väyliltä syntyvät hulevedet sisältävät epäpuhtauksia ja haitta-aineita. Kaavassa huomioidaan hulevesien käsittely niin, ettei niistä aiheudu haittaa vesistöille.

4.5.1 Alustavien vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta

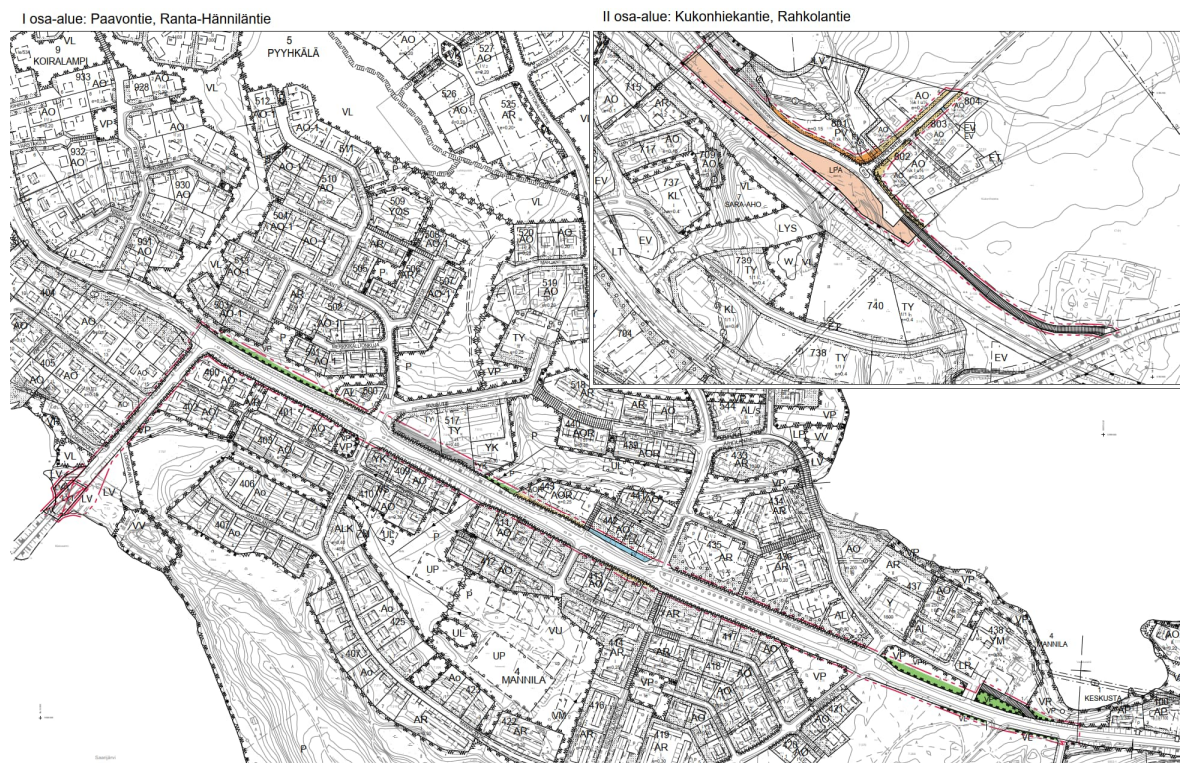
4.5.2 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Vireilletulovaiheen kuuleminen

Luonnosvaiheen kuuleminen

Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunnon perusteella kaavaehdotuskarttaan tehtiin seuraavat täydennykset:

- Kukonhiekkan alueella asemakaava-alueetta laajennettiin pp/t -väylä osalta koskemaan koko Kukonhiekantien 729-895-1-6843 tiekiinteistöä ja pp/t alueen rasterimerkintää jatkettiin vähäisesti.

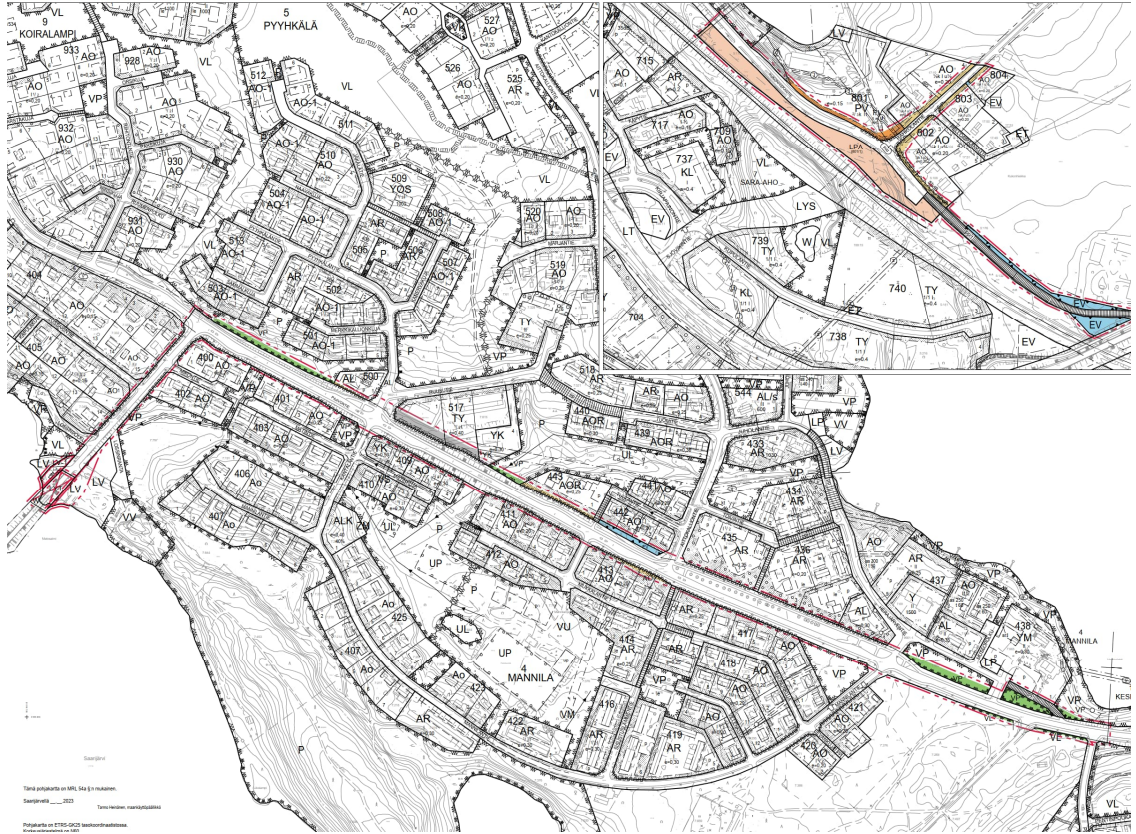
Kuva 1. Luonnosvaiheessa nähtävillä ollut kaavamuuotosversio.

Ehdotusvaiheen kuuleminen

Luonnosvaiheessa ei jätetty muistutuksia. Viranomaisista Keski-Suomen ELY-keskus, Keski-Suomen museo ja Keski-Suomen liitto jättivät lausunnon. Lausuntojen perusteella kaava-aineistoa ei ollut tarvetta täydentää tai muuttaa. Lausunnot ja vastineet ovat kaavaselostuksen liitteenä nro 4.

I osa-alue: Paavontie, Ranta-Hänniläntie

II osa-alue: Kukonhiekantie, Rahkolantie

Kuva 2. Ehdotusvaiheessa nähtävillä ollut kaavamuutosversio.

Ehdotusvaiheen kuulemisen jälkeen ELY-keskuksen kanssa alustavasti sovitut kunnostustoimenpiteet on esitelty teknisessä lautakunnassa ja kaupunginhallituksessa. Koska Kukonhiekantien/Rahkolantien osalta ei ole tietoa teiden parannushankkeiden aikataulusta eikä varsinaisia sopimusneuvotteluja näiden kohteiden osalta ole aloitettu, jätettiin kyseiset alueet pois hyväksyttäväksi esitettävästä kaavamuutoksesta.

4.5.3 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

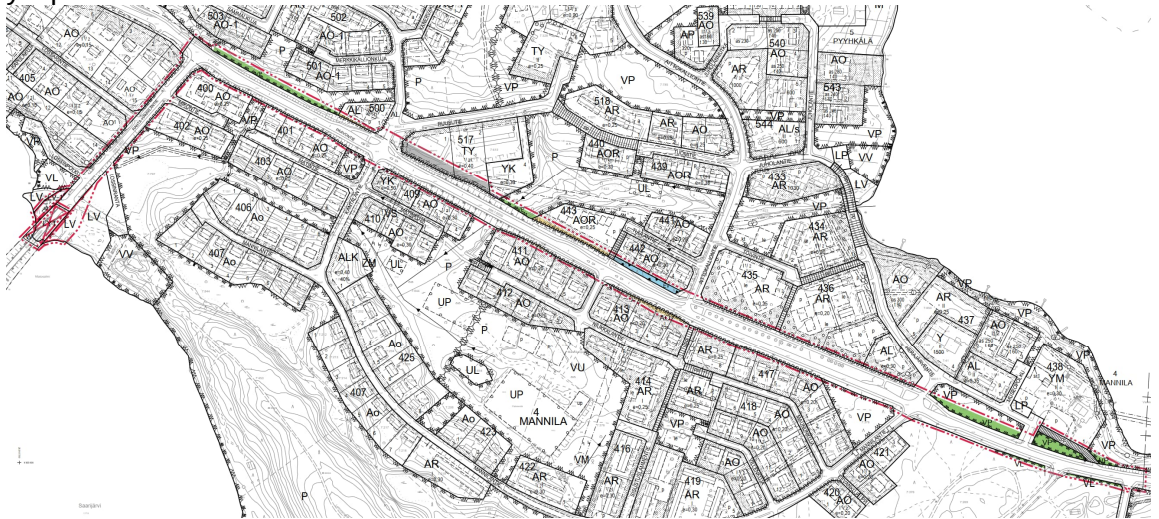
- kaavanhanke on käynnistynyt vuonna 2017, kun Saarijärven kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 5.2.2017 (34 §) kaavoituskatsauksen vuosille 2017–2018. Kaavoituskatsaus sisälsi uutena kaavoitushankkeena ns. Naruasemakaavan eli Maantiet kaduksi asemakaavamuutoksen.
- Asemakaavamuutoksen vireilletulosta ilmoittaminen 2.10.2019.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 3.10.-16.10.2019.
- kaavoitusinsinöörin viranhaltijapäätös luonnosaineiston nähtäville asettamisesta 1/2023.
- kaupunginhallituksen päätös ehdotusaineiston nähtäville asettamisesta 9.10.2023 § 220.
- vastineiden ja kaavan hyväksyminen kaupunginhallituksessa 15.1.2024 § 6.
- asemakaavamuutoksen hyväksyminen kaupunginvaltuustossa 29.1.2024 §14.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 Kaavaratkaisu

Asemakaavamuutosalueella olevat Paavontien ja Ranta-Hänniläntien liikennealueet muutetaan katualueiksi. Asemakaavaa kumotaan pieneltä osin Matosalmen siltaraken-
teiden osalta siten, että silta kokonaisuudessaan jää asemakaava-alueen ulkopuolelle.
Katualuetta muodostuu yhteensä noin 4,6 ha, metreissä liikennealuetta muuttuu katualu-
eeksi noin n. 1,6 kilometrin matkalta. Asemakaavaa kumotaan 0,4 hehtaaria.

Asemakaavan hyväksymispäätöksen saatua lainvoiman, kaupunki tekee alueita koske-
van kadunpitoapäätöksen, jonka jälkeen maantiealueet siirtyvät kaupungin omistukseen ja
ylläpitoon.

Kuva 3. Hyväksymiskäsittelyyn valittu kaavaratkaisu, jossa Rahkolantien/Kukonhiekantien osa-alue on rajattu pois.

5.2 Mitoitustiedot

5.2.1 Mitoitus

Kaikki kaavamuutokseen kuuluvat väylä ovat jo rakennettuja ja aluevaraukset määriteltä
tietoitumuksissa. Uudet katualuevaraukset noudattavat tietoitumusrajoja.

5.2.2 Palvelut

Asemakaavamuutoksella ei osoiteta alueita palveluita varten.

5.3 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Asemakaavakartalla on annettu seuraava määräys hulevesien käsittelystä: *Katu- ja py-
säköintialueilta tulevia hulevesiä tulee viivyttaa ja suodattaa katualueisiin liittyvillä viher-
kaistoilla tai hulevesien käsittelyyn erikseen varatuilla alueilla ennen vesistöön johta-
mista.*

Paavontien, Lukiontien ja Koiralammentien hulevesiputkilinjasto on kartoitettu kesällä
2022 ELY-keskuksen toimesta kunnostussuunnitelmaa laadintaa varten. Kartoitustiedot
saatiin kaupungin käyttöön syksyllä 2023. Paavontien varrella hulevedet puretaan pää-
osin tien vieressä oleviin avo-ojiin, joissa tapahtuu luontaista viivytystä ja suodatusta.

Ydinkeskustan alueella purkua tapahtuu osittain suoraan vesistöihin sekä kaupungin
hulevesiverkostoon ja mahdolliset viivytys- ja suodatusratkaisut tältä osin tulevat käsitel-
täväksi Keskustan kaupunginosan asemakaavan tarkistushankkeessa.

5.4 Aluevaraukset

LYT, LYS ja LT-merkinnät poistuvat asemakaavasta, kun yleisen tien alueet muuttuvat kaduiksi. Samalla myös ko. alueisiin liittyvät merkinnät kuten liittymänuolet, poistuvat. Katualueita muodostuu 4,6 hehtaaria ja kevytliikennekatualueita 0,08 hehtaaria.

Uutta katua muodostuu 1,6 kilometriä entisistä liikennealueista Ranta-Hänniläntiellä ja Paavontielle.

Asemakaavan korttelien ja tonttien rajat on täsmätty kiinteistörajoihin ja tämän takia pieniä alueita liikennealueiden ulkopuolelta on otettu mukaan kaavamuutokseen. Näistä muodostuu kaavamuutoksella seuraavat korttelin- ja alueenosat:

Kevyen liikenteen katualuevarauksia sisältyy asemakaavamuutokseen 0,08 hehtaaria.

Erillispientalojen (AO), erillispientalojen ja rivitalojen (AOR) sekä asuinliikerakennusten (AL) korttelialueen osia muodostuu yhteensä 0,09 hehtaaria. Asuinkortteleiden osia muodostuu sekä Paavontien että Ranta-Hänniläntien katualueiden varteen.

Ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten (TY) korttelialueen osa, 0,15 hehtaaria, muodostuu Paavontien varteen ennen Pyyhkäläntien risteystä.

Kirkollisten ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialuetta (YK) muodostuu vähäisesti valtakunnansalin kohdalle Paavontien varteen.

Virkistysalueen osia (VL, VP) muodostuu Paavontien varteen yhteensä 0,40 hehtaaria.

Venevalkama-alueita (LV, LV-1) muodostuu Ranta-Hänniläntien molemmin puolin ennen siltaa yhteensä 0,2 hehtaaria.

LV-1 alue on yksityisessä omistuksessa ja sillä sijaitsee entinen lossitupa, jolle on osoitettu rakennusoikeutta 30 k-m².

Suojaviheraluetta (EV) muodostuu Paavontien Tuulantien omakotikiinteistöjen välimaastoon 0,06 hehtaaria.

Kaava-alueen yksityiskohtaiset aluevaraukset ja mitoitus on esitetty asemakaavan seurantalomakkeella (liite 1).

5.5 Kaavan vaikutukset

Kaavamuutoskohteina olevilla liikennealueilla on merkittävä vaikutus taajaman sisäisen liikenteen lisäksi myös läpikulkuliikenteelle. Tämän takia Saarijärven keskustan muutoskohteissa vaikutusalue ulottuu yli asemakaavoitetun alueen lännen suunnalla Kolkanlahteen ja Ranta-Hännilään. Idän ja kaakon suunnassa vaikutusaluetta ovat Rahkolan, Linnankylä ja Tarvaalan suunnat sekä Myllymäentien suunta. Pohjoisen suunnassa vaikutusaluetta ovat Kannonkoskentien ja Viitasaarentien suunnat. Merkittävimmät vaikutukset Saarijärven kaupungin talouden kannalta kohdistuvat katualueiden ylläpidon lisääntyviin kustannuksiin. Uutta kaupungin ylläpitovastuulle siirtyvää katualueita muodostuu 1,6 km.

5.5.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Vaikutusten arvioinnin osakohteet perustuvat maankäyttö- ja rakennuslakiin. Lain 9 §:n ja – asetuksen 1 §:n mukaan kaavan laadinnan yhteydessä arvioidaan vaikutuksia:

- 1) Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- 2) Maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- 3) Kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin.
- 4) Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- 5) Kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

Asemakaavan muutoksella maantiet muuttuvat kaduksi. Asemakaavan muutos ei vaikuta teiden käyttöön tai liikenteeseen, sillä tiet pysyvät ennallaan. Muutoksen myötä tiet siirtyvät valtiolta kaupungin omistukseen ja näin ollen myös niiden kunnossapito siirtyy kaupungille. Katualueella uusien liittymien tekeminen helpottuu, koska erillisiä liittymälupia ei tarvita. Jatkossa katusuunnittelulla voidaan vaikuttaa mm. katunäkymiin ja alueen viihtyisyyteen sekä liikenneturvallisuuteen.

Kaavamuutos vaikuttaa muutamiin katualueeseen kytkeytyviin tontteihin, joihin kohdistuu vähäisiä muutoksia. Näillä muutoksilla voidaan ajatella olevan vaikutusta kyseisten tonttien omistajien elinoloihin ja elinympäristöön. Suurin osa muutoksista on tonttien omistajien kannalta positiivisia ja elinympäristöä rajoittavat muutokset jäävät kokonaisuudessa hyvin vähäisiksi.

Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö ja rakennettu ympäristö

Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutusta maisemaan, kaupunkikuvaan tai rakennettuun ympäristöön.

Vaikutukset yhdyskuntatalouteen

Lisääntyvät kadun kunnossapitomenot vaikuttavat merkittävästi kunnan talouteen.

Liikenne

Kaavamuutoksessa nykyiset liikenneväylät ja liittymät säilyvät keskustan länsipuolella olevilla väylillä entisellään, joten vaikutukset liikenteeseen ovat vähäiset.

Sosiaalinen ympäristö

Kaavamuutoksella ei ole vaikutusta sosiaaliseen ympäristöön.

Työpaikat

Asemakaavamuutos työllistää jatkossa enemmän Saarijärven kaupunkia, koska kunnossapidettävien katujen määrä lisääntyy.

5.5.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Asemakaavamuutoksella ei ole merkittäviä vaikutuksia luontoon ja luonnonympäristöön.

5.6 Ympäristön häiriötekijät

Merkittävimmät ympäristöhäiriöt aiheutuvat kaavamuutosalueella liikenteestä meluna, pakokaasuina, tärinänä ym. haittoina. Kaavamuutoskohteina olevat liikenneväylät ovat toteutuneita väyliä, joten liikenteen aiheuttamat häiriöt eivät lisäännä ympäristössä.

5.7 Kaavamerkinnot ja -määräykset

Kaavamerkinnot ovat ympäristöministeriön 31.3.2000 asetuksen mukaisia.

Kaavakarttaan sisältyy seuraavat asemakaavamääräykset:

Katu- ja pysäköintialueilta tulevia hulevesiä tulee viivyttaa ja suodattaa katualueisiin liittyvillä viherkaistoilla tai hulevesien käsittelyyn erikseen varatuilla alueilla ennen vesistöön johtamista.

Tonttijako ei ole sitova tämän asemakaavan alueella (MRL 78.1 §)

5.8 Nimistö

Kaduksi muutettavien liikennealueiden nimet säilyvät entisellään eikä kaavamuutoksella muodostu uutta nimistöä.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.1 Toteuttaminen ja ajoitus

Aluetta voidaan alkaa toteuttaa heti, kun kaava on saanut lainvoiman ja Saarijärven kaupunki on saanut katualueet haltuunsa ja kadunpitopäätös on tehty. Ennen kadunpitopäätöstä, tehdään katualueille ELY-keskuksen kanssa sovitut kunnostustoimenpiteet.

6.2 Toteutuksen seuranta

Ennen kadunpitopäätöksen tekemistä, kaupunki katselmoi yhdessä ELY-keskuksen kanssa luovutettavien liikenneväylien osalta, että kunnostustoimenpiteet on suoritettu sovitun mukaisina. Jatkossa liikenneväylien toimivuutta ja turvallisuutta seurataan käyttäjien sekä kaupungin katujen ylläpidosta vastaavien tahojen antaman palautteen kautta.

Saarijärvellä 2. päivänä tammikuuta 2024

Mirja Tarvainen
kaavoitusinsinööri

Matti Piispanen
kaavasunnittelija

Kaavan hyväksymispäivämäärät täydennetty kaavaselostukseen 2.2.2024.
Kaavan voimaantulopäivämäärä täydennetty kaavaselostukseen 15.3.2024.